

10 skarpe på leverikter

Infektion med leverikter er en stor risiko, når får græsser i lavtliggende områder og særligt steder med tendens til sivvækst. Men en målrettet strategi kan modvirke store tab

I Skotland har man beregnet, at tabet er over 200 kr. pr får pr. år. Tabet kommer, fordi dyr med leverikter i kroppen ikke kan omsætte foderet fuldt ud og det går ud over både mælke- og kødproduktion. Reproduktionen er også påvirket, således var niveauet i min egen besætning faldet fra 2,0 lam pr får til 1,6 inden jeg opdagede at årsagen var leverikter. Efter behandling var niveauet tilbage på 2,0 året efter.

Leverikterne opdages som regel først på, at der er for mange døde får, så tøv ikke med obduktion – eller ved at få tilbagemeldinger fra slagtehuset, hvis de observerer tegn på infektion.

Med en strategi kan man hindre opformering af leverikten gennem målrettet indsats de rigtige steder:

10 anbefalinger til en samlet handleplan mod leverikter

- **Brug** leveriktens livscyklus til at forstå grundlaget for handlingsplanerne. Den kan Googles. Der går 10-12 uger fra dyret optager leverikte-larver til leverikten er udvokset og lægger æg. Målet er, at der aldrig gives mulighed for at leverikter kan lægge æg, hvor pytsneglen er tilstede.
- **Brug** altid dyr der er fri for leverikter til afgræsning, hvor pytsneglen kan leve. Leverikte-larver opformeres omkring 500 gange i pytsneglen.
- **Brug** vejrmeldinger til at beslutte om dyr skal flyttes. Der vil være større risiko for leverikter efter en våd end efter en tør sommer. Flyt dyrene til højere liggende marker, når der bliver for fugtigt. Forhold dig til slagtedato eller lignende, da der er lang tilbageholdelsestid på ikte-midlerne.
- **Brug** dydlægen til at rådgive om, hvilket middel hvornår og planlægning af en holdbar strategi. Brug livscyklus og oplysninger om midlerne i beslutningsprocessen.
- **Brug** ikke kombinationspræparater såsom Bimectin Plus og Valbazen i sommerhalvåret medmindre, der er behov for både ormebehandling og leverikte-behandling. Disse to præparater tager KUN voksne leverikter. Brug i stedet Fasinex.
- **Brug** ikke Fasinex, hvis du først behandler 3-4 måneder efter fraflytning fra risikoområder, her kan du bedre behandle med Valbazen eller Flukiver.
- **Brug** ikke leverikte-midler under bedækning eller en måned efter, da man ikke blot risikerer at dræbe leverikten, men også risiko for at der fødes deforme lam.
- **Brug** grundvand som drikkevand.
- **Brug** hegn omkring de konstant våde områder. Leverikte-larven flytter kun 40 cm fra pytsneglens levesteder.
- **Brug** kræfter på et godt naboskab og aftal med dine naboer, at I gør fælles front mod leverikter. Målet nås kun gennem samarbejde langs vandløb.

I de tilbagevendende våde steder i marker findes både pytsneglen og så leverikten

Inficeret fårelever. Ikerne sætter sig på leveren og suger næring til sig

FÅR

Valbazen/Bimectin plus

Closamectin

Fasinex

